

порушується адекватність адаптаційного процесу і зростає виразність психічного стресу.

Список бібліографічних посилань

1. Буряк В. Умови та засоби самоосвіти студентів. *Вища освіта України*. 2002. № 6. С. 18–22.
2. Кокун О. М. Оптимізація адаптаційних можливостей людини: психофізіологічний аспект забезпечення діяльності: монографія. Київ: Міленіум, 2004. 265 с.
3. Розов В. И. Психологический анализ адаптивности в экстремальных условиях: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01. Київ, 1993. 20 с.

Отримано 24.02.2017

УДК 159.92

Наталія Едуардівна МІЛОРАДОВА,

професор кафедри педагогіки та психології

факультету № 3 (підрозділіве поліції превентивної діяльності)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат психологічних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0716-9736>

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВУЗІВСЬКОГО ЕТАПУ ПРОФЕСІОГЕНЕЗУ ПРАВООХОРОНЦІВ

Проаналізовано змістовне наповнення діагностичного, профілактичного та корекційного напрямків психологічного супроводження вузівського етапу професійного становлення правоохоронців.

Одним із пріоритетних завдань сьогодення є формування висококваліфікованої особистості, професіонала-фахівця. Поняття професіогенез відображає історичну тенденцію переходу людства від хаотичних спроб та пошуків пізнання дійсності до стійкого і кваліфікованого розвитку, до нової цивілізації, заснованої на знаннях, пов'язаної з інтенсивною фаховою спрямованістю. Іншими словами, процес особистісного розвитку і становлення професіонала від початківця до фахівця є залежним від історичного розвитку системи професій як соціального інституту, від існуючих освітніх систем, від соціально-економічних умов здійснення професійної діяльності [2]

Під психологічним супроводженням багато науковців розуміють комплекс безперервних заходів, вид психологічної допомоги на якомусь окремому проміжку життя спрямований на підтримання або поліпшення психологічного розвитку особистості людини. Психологічний супровід – це галузь і спосіб діяльності, що сприяють людині та суспільству у вирішенні широкого кола проблем, породжених життям людини у соціумі [1].

Нами розглядається психологічне супроводження вузівського етапу професійного становлення правоохоронців у профільному навчальному закладі освіти як створення належних умов для повноцінного розвитку і навчання майбутнього фахівця в конкретному освітньому середовищі. Технологія психологічного супроводу студентів у професійній освіті добре проаналізована Е. Зеером, який співвідносить вирішення завдань психологічного супроводу з етапами професійного навчання: адаптацією, інтенсифікацією та ідентифікацією.

Психологічне супроводження професійного становлення правоохоронців у вищі є цілісним процесом, спрямованим на формування: фахових знань, вмій та практичних навичок; професійної корпоративної культури; готовності до виконання оперативно-службових завдань; особистих якостей. Для реалізації цих завдань необхідно об'єднання зусиль керівництва ВНЗ, офіцерсько-викладацького складу, курсової ланки, кураторів навчальних груп, психологів та інш.

В межах діагностичного, профілактичного та корекційного напрямків психологічного супроводження вузівського етапу професійного становлення правоохоронців необхідно звернути увагу на:

- вивчення та аналіз вихідного рівня розвитку цінностей, установок, мотивації; процесів регуляції поведінки; особливостей протікання адаптаційних процесів; особистісних якостей та здібностей майбутніх правоохоронців;

- зменшення адаптаційного навантаження і розуміння курсантами особливостей та специфіки професійно-освітнього середовища;

- особливості протікання кризи ревізії та корекції професійного вибору, сутністю якого є наявність ціннісного конфлікту як результату зміни цінностей у порівнянні з моментом вибору професії. Це може стати причиною припинення професійного розвитку в рамках вибраної професії, коли більшість курсантів переживає розчарування в професії, яку здобувають. Найчастіше це спостерігається на другому курсі навчання;

- впровадження комплексу організаційних, службових, правових, просвітницьких, соціально-економічних, виховних, психологічних та медичних заходів спрямованих на оптимізацію умов, що передбачають попередження професійних криз та руйнування системи професійної мотивації, цінностей та установок особистості правоохоронця;

- розвиток впевненість курсантів у власних силах і можливостях та подолання страху перед особистісним та професійним майбутнім;

- здійснення заходів, спрямованих на виправлення недоліків психологічного розвитку або поведінки правоохоронців під час навчання за допомогою спеціальних засобів психологічного впливу. Ця робота може проводитися як індивідуально так і з групою курсантів;

– підготовку курсантів до освоєння нової соціальної ролі, досвіду самостійного здійснення професійної діяльності після закінчення навчання у профільному вузі.

Таким чином застосування технології психологічного супроводу на етапі професійного навчання сприяє запуску механізмів допрофесійного саморозвитку, корегує процеси самореалізації та розкриває перспективи особистісного й професійного зростання правоохоронців.

Список бібліографічних посилань

1. Бадмаев Б. Ц. Методика преподавания психологи. М.: Владос, 2001. 304 с.
2. Гордієнко В. І., Копець Л. В. Основні проблеми дослідження професіогенезу особистості в сучасній психології. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Соціологічні науки.* 2002. Т. 20. С. 59–64.

Отримано 24.02.2017

УДК 343

Ольга Миколаївна ПАСЬКО,

доцент кафедри психології та педагогіки факультету № 3

Одеського державного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3861-2814>

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ СЛІДЧОГО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто психологічну готовність слідчого до професійної діяльності, яка складається із певних різновидів: діагностична, рефлексійна, мотиваційна, регулятивна, комунікативна, перцептивна, сугестивна готовність. Кожна із зазначених різновидів у свою чергу обумовлюються певними вміннями відповідно до посади слідчого.

Професійне становлення слідчого відбувається за умов відповідності певним вимогам, які забезпечать якісний та високий рівень готовності до виконання професійних обов'язків. Що у свою чергу, сприятиме розвитку висококваліфікованого та конкурентно спроможного працівника органів досудового розслідування.

Готовність слідчого до практичної діяльності визначається сукупністю певних вимог, яким він повинен відповідати. Для цього нами була побудована структурно-логічна модель готовності працівників органів досудового розслідування до виконання професійних обов'язків.

Психологічна готовність відповідно до розробленої нами структурно-логічної моделі готовності слідчого, складається із певних різновидів, які у свою чергу обумовлюються певними вміннями.